

Prästfamiljer i Sunne med släktanknytning

1. *Martin Lundell - Magdalena Jönsdotter Nortman*

Martin Lundell 1646-1700, begravd i Sunne. Kyrkoherde i Sunne 1681-1700. I Herdaminnet beskrivs Lundell som en arbetskygg hypokondriker, trög och försumlig, som vanskötte tjänsten, ofta fått erinran härom och ständigt klagade på sin sjuklighet och svaga hälsa. Redan på 1680-talet hade han en biträdande präst som fick hjälpa till med bl a predikningarna. Urban Hjärne, som besökte prästgården 1685, underhölls av värden med "skocktals" uppräknade lidanden. Vid en visitation 1691 gjordes anmärkningar mot de oklara kyrkoräkenskaperna och öfver, att pastor aldrig predikade eller infann sig i annexen. Han fick skarpa tillsägelser och ålades att hålla en visitationspredikan i Frösö kyrka, men han förebar sin opasslighet och uteblev. Han var också njugg och snål och det finns en notering att barnen måste tigga sitt bröd av andra.

Samma år som Lundell dog anmälde han sin sockenbo kaptten Carl Gustaf Hammarskjöld för att han skulle ha överfallit honom i sängen och utdelat hugg och slag. Det blev rättegång. Troligen ogillades det hela av tinget för Lundell överklagade domen till Svea Hovrätt. Det är oklart hur utgången blev, men kort därefter avled han.

På gravstenen som beställdes medan han levde, har han däremot velat ge en annan bild av sig själv: MYKEN BEDRÖVELSE ... WI DÖÖ SÅSOM EN GODH JESU CHRISTI STRIDZMAN ... JAG HAFVER KÄMPAT EN GODH KAMP.

Man kan reflektera över hur hustrun hade det.....

Magdalena Jönsdotter Nortman .Född i Nora, Ångermanland. Död 1706, begravd i Sunne.

Magdalena var först gift med prästen Petrus Warg och fick med honom dottern Brigitta, se nedan. Efter makens död gifte hon 1681 om sig med efterträdaren på kyrkoherdeposten i Nora, Ångermanland. (Maken Petrus Warg hade knappt hunnit tillträda denna tjänst då han avled).

I det första äktenskapet fick hon endast dottern Brigitta.

I det andra äktenskapet föddes tre barn.

2. *Ericus Staaf - Brigitta Pehrsdotter Warg*

Ericus Staaf 1655-1704, begravd i Sunne. Ericus Staaf kom till Sunne 1692 och skulle biträda kyrkoherde Sundell. När denne dog 1700 blev Staaf kyrkoherde. Mycket positiva omdömen i Herdaminnet. Se släktboken!

Brigitta Pehrsdotter Warg 1673-1708

Brigittas far var prästen Petrus Warg 1638-1678, som var rektor i Härnösand och ledamot av trolldomskommissionen 1674. Det hade detta år tillsatts en Norrlandskommission på order av kungen. Den hade 25 ledamöter. Petrus Warg dog endast 40 år gammal, då Brigitta var fem år.

Modern hette Magdalena Jönsdotter Nortman. Efter Petrus Wargs död gifte Magdalena om sig med makens efterträdare Martin Lundell. Familjen bodde först i Nora, Ångermanland men flyttade senare till Sunne, där Lundell blev kyrkoherde.

Året efter Staafs ankomst till Sunne gifte sig Ericus och Brigitta. De fick tre döttrar 1694, 98 och 1700 samt två söner. Den äldste sonen Lars avled vid 1 ½ års ålder år 1697. Vid dödsfallet iordningställdes graven i kyrkans kor och den stora gravhällen beställdes. Det yngsta barnet i syskonskaran var vår anfader Petrus Staaff född 1702.

Som prästänka hade hon rätt att bo kvar en tid i prästgården "nådeår" men sedan måste hon flytta med sina barn. Det gällde alltså att hitta en ny man. Det blev den unge fänriken vid regementet i Östersund Carl Treffenberg, född 1682. De gifte sig 1707. Året därpå avled hon, endast 35 år gammal.

Det är inte känt om hon begravdes i Sunne eller på annan plats.

3. *Petrus Bosaeus – Christína Arosell*

Petrus Bosaeus, 1670-1715, begravd i Sunne, där han var kyrkoherde 1706-1715.

"berömliga studier, nyktra och alfvarliga lefverne samt fogliga sinne. En hedersman". Omdömen i Herdaminnet.

Hustru Christina Arosell 1689-1765, oklart om hon är begravd i Sunne. Avled i Månsta, Näs socken (Revsund?), där två av döttrarna med W Wargentín bodde.

Christina A var prästdotter från Sala. Hon gifte sig ung och fick första barnet vid 18 års ålder.

Barn: tre döttrar födda 1707, 1708 och 1710. Den tredje dottern var **Justina**, som gifte sig med Petrus Staaff. Två söner : Christian 1712-1727 samt Lars 1714-1717. Den senare säkerligen begravd i Sunne.

4. *Wilhelm Wargentín - Christína Arosell*

När Wilhelm Wargentín (1670-1735) sökte tjänsten efter Bosaeus i Sunne var det ett villkor, att han skulle gifta sig med Christina. Tillsättningen tillstyrktes, »*såvida han tänker bygga äktenskap med sin antecessoris sahl. mag. Bozæi änka*». Christina bodde troligen kvar i prästgården med sina fem små barn. De gifte sig i augusti 1716 och i maj 1717 utnämndes han till kyrkoherde.

Wargentín kom från Finland och hade där varit gift, men blivit änkling. Han medförde en son och en dotter från första äktenskapet, båda födda 1704. Han hade tjänstgjort på Åland men flydde till Sverige med sina barn 1713 för att komma undan ryssarna, som tydligen härjade där i samband med Karl XII:s krig.

Christina och Wilhelm W fick sonen Per Wargentín 1717 (känd vetenskapsman) och tre döttrar 1719, 1722 och 1724.

Om Christina vet vi inte mycket mer än en anteckning under Wargentins i Herdaminnet:

Han hade otur med sina adjunkter, som illa trufdes hos honom. En afskedade han utan Konsist. hörande, näml. Lars Edvall, som i en predikan på första böndagen 1727 utfarit mot kvinnornas högfärd och yppighet i klädedräkt, så att prostens och hans anhöriga funnit sig träffade. Bland annat hade Edvall sagt: »*nog kan prästen predika om högfärd och andra synder, men oss tycker, att ingen högfärdigare kan vara än en del präster och nästan alla prästehustrur, ty de gifva ingen efter på sina klädedräkter. Prästehustrurna med sina döttrar spänna sig rätt väl i siden och silke, som en grefvinna och fröken, ja ändå mycket värre.*» Vid sakens behandling förehöll konsist. dn Edvall, det han härutinnan syntes något passionerad sig utlåtit, och förmentes allvarligen taga sig till vara för egna affecter i sina predikningar. (Hdpr. 28/8 1728.) 44 SUNNE

W Wargentins är begravd i Sunne, där han var kyrkoherde åren 1717-1735.

5. *Andreas Nenzén - Eva Maria Eckman*

Andreas Nenzén 1693-1765, begravd i Sunne. Tillträdde som kyrkoherde i Sunne 1737 och stannade där till sin död. Beskrivs som något försumlig och drog på sig en del anmärkningar. Blev som äldre periodvis sinnesförvirrad. En nattvardskanna av förgyllt silver med hans namn och årtal testamentarades till Sunne kyrka efter hans död.

Eva Maria Eckman 1706-1765. Hon var inspektorsdotter från Norrhammar i Västmanland. Gifte sig som tjugooåring med Nenzén. Han var då rektor i St Claras skola i Stockholm. Paret flyttade till Härnösand 1733 (?), där han var rektor fram till han tillträdde tjänsten i Sunne. De avled samma år och begravdes båda i Sunne.

Paret fick 14 barn, varav 12 finns angivna med namn i Herdaminnet. Av dessa tolv blev bara fyra vuxna. Resten 8-10 barn avled som spädbarn/barn. Dessa är sannolikt begravda i Sunne kyrka.

Det äldsta barnet (?) var Maria Elisabeth Nenzén 1728-1784. Hon gifte sig med häradshövdingen i Sunne, Johan Wasell 1722-1789. Maria Elisabeth var mormor till kyrkoherde Pehr Staaff på Rödön. Latti Staaff har skrivit om Maria Wasells föräldrar och syskon i Staaffätten nr 11 1990.

6. *Petrus Staaff - Justina Bosaea*

Petrus Staaff 1702-1777, begravd i Sunne. Vid hustuns Justinas död i barnsäng 1745 var Petrus Staaff rektor på Frösön. Året efter, 1746 tillträdde han kyrkoherdetjänsten i Skön. Han var också riksdagsman. Efter tjugo år som kyrkoherde i Skön tillträdde han motsvarande tjänst i Sunne 1766, men blev sjuk, "fick slag", och blev sängliggande fr 1770. (Han var alltså 64 år då han flyttade till Sunne. Någon pensionering var inte att tänka på...?)

Hustrun **Justina Bosaea** 1710-1745, begravd i Sunne. Justina avled i barnsäng åtta dagar efter sonen Eriks födelse. (Erik Staaff komminister i Rätan, far till Pehr Staaff, kyrkoherde på Rödön).

Justina var född och uppväxt i prästgården i Sunne. Hon var fem år då fadern dog och året efter gifte modern om sig med efterträdaren Wilhelm Wargentin.

Justina fick efter giftermålet med Petrus Staaff sex barn under loppet av nio år: 1736, 1737 (Pehr anfader till statsministern), 1739, 1741, 1743 och 1745, då vår anfader Erik föddes. Hon blev bara 35 år.

Petrus Staaff gifte om sig med en prästdotter från Boteå, Anna Katarina Sundia. Med henne fick han tre döttrar och en son, (Olof Staaff född 1755, ättlingar?). Denna stackars kvinna utvecklade en psykisk sjukdom. Det sägs att hon vid mannens frånfälle *"under flera år varit beröfvad sitt förstånds bruk och att hennes tillstånd efter mannens död förvärrades"*.

2012-06-14/RW